

PRAVOČASNO ODVAJANJE OD SESANJA DUDE IN STEKLENIČKE

PRETIRANA RABA DUDE ali STEKLENIČKE IMA VEČ NEGATIVNIH VPLIVOV:

- nepravilno oblikovana čeljust,
- odprta usta in dihanje na usta,
- jezik stalno na ustnem dnu,
- nepravilni griz zob,
- težave z govorom,.

Z ODVAJANJEM PRIČNITE MED 12. IN 18. MESECEM. OTROKU DUDO IN STEKLENIČKO UKINEMO NAJKASNEJE DO 2. LETA.

OMEJIMO UPORABO EKRANOV

ČASOVNA PRIPOROČILA ZA UPORABO ZASLONOV V PROSTEM ČASU:

Do dopolnjenega drugega leta starosti naj otrok **ne bo izpostavljen zaslonom.**

V starosti od 2 do 5 let naj se uporaba zaslonov časovno omeji **na manj kot eno uro na dan v navzočnosti staršev.** pri čemer naj bo čas uporabe sorazmeren starosti (**mlajši manj ali še boljše nič**).

V starosti od 6 do 9 let (prva triada osnovne šole) naj bo čas uporabe zaslonov v prostem času omejen na v povprečju **največ eno uro na dan.**

V starosti od 10 do 12 let (druga triada osnovne šole) naj bo čas uporabe zaslonov v prostem času omejen na v povprečju **največ eno uro in pol na dan.**

V starosti od 13 do 18 let (tretja triada osnovne šole in srednje šole) naj bo čas uporabe zaslonov v prostem času omejen na v povprečju **največ dve uri na dan.**

Vir: Zdravniška zbornica Slovenije, 2020,
Smernice za uporabo zaslonov pri otrocih in mladostnikih

Več nasvetov za
spodbujanje komunikacije,
govora in jezika najdete na

WWW.GINGOTALK.COM

GINGOTALK: SPLETNI PORTAL
ZA SPODBUJANJE GOVORA IN
JEZIKA

LOGOPEDSKI NASVETI

Nasveti, ideje in aktivnosti na področju govora, izreke, avtizma, disleksije, jecljanja, artikulacije, jezika, pod zavihkom LOGOPED SVETUJE.

BREZPLAČNI MATERIALI

Natisnite si gradiva, učne liste za razvoj govora, jezika, pravilne drže pisala, učenje števil in drugo. Najdete jih pod zavihkom GRADIVA.

ZVOČNE PRAVLJICE

Poslušajte zvočne pravljice. Po poslušanju se z otrokom o njih pogovarjajte.

LOGOPEDSKI VIDEI

Brezplačni logopedski videi s prikazanimi vajami za učenje glasu R, L, Š, S:

GINGO NAS UČI R

GINGO NAS UČI L

GINGO NAS UČI S

GINGO NAS UČI Š

Zloženko pripravila:
Meta Dolinar,
prof. specialne in rehabilitacijske pedagogike,
logoped- surdopedagog

GOVORNO-JEZIKOVNI RAZVOJ OTROKA

**NASVETI ZA SPODBUJANJE
KOMUNIKACIJE,
GOVORA in JEZIKA**

RAZVOJ GLASOV PO STAROSTI

KDAJ PO POMOČ K LOGOPEDU?

ZDRAVSTVENI DOM VRHNIKA
LOGOPEDSKA AMBULANTA
MAJ, 2024

KDAJ K LOGOPEDU?

12-18 MESECEV

- uporablja le nekaj glasov
- ne uporablja gest - kazanje, mahanje
- ni še spregovoril prve besede
- ne posnema mimike in govora odraslih
- ne sodeluje v komunikaciji

18 MESECEV- 2 LETI

- ne razume preprostih navodil
- besedišče ne napreduje
- ne združuje besed
- govor je popolnoma nerazumljiv
- za komunikacijo uporablja le geste in zvoke
- ne izgovarja glasov P, B, M, H

2-3 LETA

- ne povezuje besed v stavke
- govor je nerazumljiv
- ne postavlja vprašanj
- ne odgovarja / se ne odziva na vprašanja
- ne razume sestavljenih navodil
- napačna artikulacija samoglasnikov
- redka uporaba soglasnikov
- besedišče je manjše od 50 besed

3-4 LETA

- namesto govora še vedno uporablja geste
- govor je nerazumljiv
- ne razume navodil in preprostih stavkov
- ne odgovarja na preprosta vprašanja
- namesto odgovorov ponavlja vprašanja
- pogosto ponavlja (posnema) govor, geste odraslih
- ne izgovarja glasov K, G, F, L

4-5 LET

- govor ni tekoč- pojavljajo se ponavljanja besed, zlogov, glasov ali blokade v govoru
- ne zna pripovedovati
- ne sledi navodilom v vrtcu / šoli
- glasove S Z C, Š Ž Č izgovarja med zobmi, glas R izgovarja iz grla

V KOLIKOR VAS OTROKOV GOVOR SKRBI, PEDIATRA PROSITE, DA IZDA DELOVNI NALOG ZA LOGOPEDA IN SE NAROČITE NA PRVI PREGLED.

KAKO SPODBUJAMO GOVORNO-JEZIKOVNI RAZVOJ OTROKA?

- bodimo **ustrezen govorni model**: uporabljamo **primeren tempo**, ne hitimo, besed ne popačimo, izogibamo se pomanjševalnicam,
- otroku damo možnost, da vas **vidi v usta, obraz**,
- **vzpostavimo očesni kontakt** in se prepričamo, da je **pozornost usmeril k nam** in je osredotočen na to, kar mu želimo povedati,
- pozorni smo na otrokov **ustrezen sluh in dihanje na nos**: kadar sumimo na slabši sluh, ki je običajno posledica večkratnih prehladov, vnetij ušes, povečane žrelnice ali mandljev (dihanje na usta, smrčanje), se obrnemo po nasvet k otrokovemu zdravniku, po presoji k ORL-specialistu,
- otroku omogočimo **veliko direktne interakcije, komunikacije/pogovora in skupne igre**,
- **igra** naj izhaja iz otrokovih interesov, naj bo zanj motiviran, vključuje naj vidne, slušne, taktilne spodbude- učenje preko različnih dražljajev in visoka stopnja zanimanja otroka spodbuja k ponavljanju in k učinkovitejšemu učenju,
- **ustavimo se, poslušamo in opazujemo otroka: ne govorimo vedno mi-** kadar otroka nekaj vprašamo, mu damo čas- počakamo 5 sekund na njegov odziv,
- **otroku prilagajamo vsebino in količino informacij**: mlajši kot je otrok ali več težav kot ima, manj informacij in več ponavljanja in poslušanja enakih jezikovnih struktur (besed, povedi) potrebuje, da se jih lahko nauči,
- **ne pretiravamo s količino vprašanj**, ki jih dajemo otroku, pojme raje poimenujemo ter o njih pripovedujemo:

“Kaj je to? Kako dela to? Povej, ponovi!”

“O, muca! Muca mijavka. Muca pije mleko.”

- vzemite si čas za pesmi, izštevanka, skupno branje knjig.

RAZVOJ GLASOV GLEDE NA STAROST

PRAVILNO IZREKO VSEH GLASOV OTROCI USVOJIJO NAJKASNEJE DO 5. LETA.

STAROST	GLASOVI
1-2	A E I O U P B M N T D J
2-3	K G H F V
3-3,5	L
3,5- 4	S Z C
4- 5	Š Ž Č R

RAZUMLJIVOST OTROKOVEGA GOVORA

STAROST OTROKA	STARŠEM, VZGOJITELJU	NEZNANIM OSEBAM
1 leto	25 %	25 %
2 leti	25-75 %	50 %
3 leta	75-100 %	75 %

Kot je razvidno iz tabele, razumljivost otrok v tipičnem govornem razvoju z leti enakomerno narašča.

GOVOR 4- LETNIKA JE POPOLNOMA RAZUMLJIV VSEM OSEBAM.